

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Bratianu miniszterelnök szombaton érkezik meg Karlsbadból

Bukarestből jelenti a Rador: Bratianu Jonel miniszterelnök szombaton érkezik vissza Karlsbadból. A miniszterelnök néhány napot florica birtokán fog tölteni és csak szerdán tér a fővárosba. — Ugyanezen a napon tartja ülését az új megyebeosztást végző bizottság. Az ülésen a miniszterelnök is részt vesz.

A miniszterelnök kifejezett kívánságára semmiféle hivatalos fogadtatás nem lesz és a határálomáson is csak a szolgálattevő közegek fogják fogadni. A csehszlovák határállomásig a cseh külügyminisztérium és a prágai román követség egy-egy főtisztviselője kíséri el Bratianut.

ság szocializálási népbiztosává nevezték ki és ebben a minőségében rövid ideig maradt Budapesten. Hamarosan Bécsbe szökött, ahon-

nan Karlsteinba internálták. Mikor az internáltságból kiszabadult Oroszországba ment, ahonnan gyakran visszatért Bécsbe.

A Népszövetség budapesti főbiztosa Magyarország gazdasági fejlődéséről

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: A bostoni Christian Science Monitor munkatársa Budapesten meginterjúvolta Smith Jeremiást, a Népszövetség magyarországi főbiztosát. — Smith Jeremiás rendkívül nagy bizakodással nyilatkozott Magyarország gazdasági fejlődéséről. Az amerikai tudósító hangsúlyozza, hogy a részvénytársasági mérle-

gek felértékelése s az építkezések megkönnyítése jó hatással van a gazdasági életre.

Mint Párisból jelenti, a Journal des Débats tegnapi cikkében örömmel mutat rá azokra a szerencsés eredményekre, amelyeket pénzügyi és gazdasági téren Ausztria és még inkább Magyarország elértek.

Sikeres spanyol támadás Marokkóban

A franciák a druzok leverésére készülnek

— Az Estilap eredeti távirata —

Tangerből jelentik: Spanyol hivatalos körökben erős az aggodalom a miatt, hogy tegnapelőtt fokozódott a tüzelés a spanyol állásokra. Naponta indulnak kórházajók sebesültekkel Mellilába.

Tegnap ezután a spanyoloknak sikereik voltak: az alhucemasi szakaszon előnyomulva néhány állást megszállottak.

Míg a spanyolok Marokkóban folytatják offenzívájukat, addig a franciák a druz felkelők ellen csoportosítják haderejüket. A Times beyruthi jelentése szerint a franciák három oldalról körülfogták a druzok földjét; a negyedik oldalról angol csapatok segítik őket.

KÜLFÖLD

Rákosi Mátyás volt népbiztost elfogták Budapesten

Tömeges munkásletartóztatások

— Az Estilap eredeti távirata —

Hónapok óta tartja munkában a magyar államrendőrséget a Vágiféle független munkaspárt szervezkedése. Első időkben a magyar hatóságok sok elnézést tanúsítottak a mozgalommal szemben, mert úgy látszott, hogy az a megerősödött szocialista mozgalomban log zavart támasztani. Ehelyett azonban a mozgalom egyre erősebb kommunista színezetet vett fel, úgy, hogy a rendőrség politikai osztálya hosszabb idő óta titokban figyelte, hogy a Vági-párti agitátorok kikkel érintkeznek. Bizalmas feljelentés érkezett ugyanis a rendőrséghez, hogy a párt az oroszországi kommunista párttal tart fent érintkezést futárok útján.

A rendőrség kinyomozta azt is, hogy Bécsből nemrégiben titokban

Budapestre érkezett Rákosi Mátyás volt kereskedelemügyi népbiztos, aki álnéven rejtőzködött a magyar fővárosban

és a Vági-párt vezetőivel folytatott tanácskozásokat, hogy őket a kommunista mozgalomnak meg-
nyerje.

Hetényi főkapitányhelyettes letartóztatást adott a politikai osztály

detektívjeinek, hogy Rákosit kerítsék kézre. A detektíveknek hosszas utánjárás után sikerült felfedezni Rákosi rejtékhelyét és a volt népbiztost ártalmatlanná tették. Letartóztatása alkalmával listát találtak nála, amelynek alapján egymásután szállították a főkapitányságra a Vági-párti vezetőket, összesen negyvenkettőt, köztük három nőt is.

A főkapitányságon elzárt szobákban őrzik a letartóztatottakat, hogy senki se érintkezhessek velük. A rendőrségnek az a feltevése, hogy

Rákosi kommunista puccsra akarta megszervezni a munkásokat

és most a rendőrség a puccsterveket nyomozza.

A letartóztatott Rákosi Mátyás egészen fiatal ember.

A munkásmozgalomban soha részt nem vett,

a háború alatt orosz hadifogságba került és a kommunista agitátoriskolát elvégezve került Budapestre, ahol

a kommün kitöréséig egyáltalán nem ismerték.

Ekkor a kereskedelmi népbiztos-

Ifjabb Horthy István sértegetőjét elítélte a pesti rendőrség

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az Estilap hírt adott arról a botrányról, amely Budapesten hétfőn délután a Tisza-István- és a Sas-utca sarkán történt és amelynek szereplői ifjabb Horthy István és Schindler Nándor magánhivatalnok voltak.

Mint emlékeztet, Schindler Nándor ezt kiáltotta a motorbiciklin robogó ifjabb Horthy István után:

— Dögöljön meg!

Az ifjabb Horthy visszafordult, megismételtette a sértést Schindlerrel és ezután arcútlította a sértegetőt.

Tegnap délután tárgyalta a budapesti ötödik kerületi rendőrkapitányság az ügyet zárt

tárgyaláson, amelyen dr. Gál Jenő, Schindler védője bizonyította, hogy Schindler súlyos idegban szenved, amelyet még a harctéren szerzett és ezért állandó kezelés alatt áll.

A jegyzőkönyvekben sehol sem szerepelt, hogy Schindler Nándor visszaütötte volna ifjabb Horthy Istvánt. Az ítélet Schindler Nándort 250000 korona pénzbüntetéssel sújtja, azzal az indoklással, hogy az utcai botrányt ő okozta.

Ugyancsak ebben az ügyben 15000 korona pénzbüntetésre ítélték Sigos Lipót bécsi kovácsot, mert az utcai botrányba beavatkozott ezt a kijelentést téve:

— „Hogyha ilyen gyerek velem kezdene ki, pofoznám!”

Schindler Nándor és Sigos Lipót megnyugodtak az ítéletben.

Vasúti szerencsétlenség az arad-várad vonalon

Egy halott, két sebesült

Súlyos vasúti szerencsétlenség történt tegnap este tizenegy órakor az arad-nagyvárad vasúti vonalon Simánd állomás közelében: a 337. számú személyvonat podgyázkocsija hibás váltóállítást következtében kisiklott. Abban a pillanatban, mikor a podgyázkocsi a sinekről kizökölt, Tordai János vonatvezető olyan szerencsétlenül ugrott ki vagonjából, hogy szörnyethalt. A nagyobb szerencsétlenséget csak úgy kerültek el, hogy a mozdonyvezető a kisiklás pillanatában erősen fékezett. A nagy rázkódás következtében két fékező könnyebben megsebesült.

A sebesülteket a helyszínen bekötötték és a pályatesetet hamarosan rendbehozták, úgy, hogy a vonat pár órai késéssel érkezett meg Nagyváradra.

A vizsgálatot megindították annak megállapítására, hogy a katasztrófaért kit terhel a felelősség.

Atlantic mozgó

6 és 9 1/4 órákor

Monumentális
film!

Ma utoljára

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Monumentális
film!

Trója II. része

Trója pusztulása

Hatalmas tragédia 6 felvonásban

A főszerepekben: EDY DARCLEA, VLADIMIR GAIDAROV,
ALBERT STEINRÜCK, CARL DE VOGT, CARLO ALDINIJön! Ossy Oswald a legparádésabb szerepében, a
NINICHEBEN

Egy szegény leány tüneményes szerencséje 8 hosszú felvonás

HIREK

* Ciorogariu püspök Bukarestbe utazott. Ciorogariu Román, a nagyváradai görög keleti román egyház főpásztora ma délután gyorsvonattal Bukarestbe utazott. A főpap utazása fontos egyházi ügyek elintézésével van összekötésben.

* Olcsó utazás Palesztinába. A Wagons-Lits társulat nagyváradai fiókja (a Hegedüs Hirlapirodában) közli, hogy mindazoknak, akik a palesztinai szent helyek látogatására utaznak, a közlekedésügyi miniszter a szeptember 18-ától október 13. közötti időszakban az ország bármely állomása és Konstancia között a gyors- és személyvonatok I. II. és III. osztályán való utazásra (oda és vissza) 75 százalékos menetdíj-kedvezményt adott.

Ilyen kedvezményt azonban csak azok vehetnek igénybe, akiknek a nagyszombati gör. kel. metropolitától, illetve a gyulafehérvári gör. kel. püspökségtől, személyére szóló utazási igazolványuk van. Részletes felvilágosításai a Hegedüs Hirlapiroda szolgál.

* A váradai református presbiterium ülése. A nagyváradai református presbiterium vasárnap délután 5 órákor rendkívüli ülést tart, amelyen aktuális folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Uj ügyvéd. Dr. Popescu C. Aurél, volt szalárdi főszolgabíró a váradai jogásztársadalom rokonszenves tagja, az ügyvédvizsgáló bizottság előtt tegnap sikerről letette az ügyvédi vizsgát.

* Kik kaptak utlevelet? Az alábbiak kaptak utlevelet: Bihari Jenő, László Béla, Donokos Vilma, Orzarescu Despinu, Schwarzitz Olga, Janky József, Róna Jenő, Róna Lajosné, Mihályi Lajos, dr. Halász Andor, Berger Simon, Kovács Imre, Asztalos Albert, Kentner Dezsőné, Moldos Mária, Berkovics Kálmán, Moldován Erzsébet, dr. Aberle Pál, dr. Czegléd Miklós és neje, Czeglédy Emmy, Kása Erzsébet.

* Egy nagyszalontai nyugalmazott tanító halála. Tályai Török Gyula, nyugalmazott nagyszalontai református tanító életének 76-ik évében hosszas szenvedés után Gyulán meghalt. Tályai Török Gyula több, mint félszázadon keresztül önzetlen odaadással, a kultúráért való igaz rajongással szolgálta a népnevelés ügyét. Halálát a tályai Török-, Fábrián-, Kristóffy- és Kerekes-családok gyászolják.

* Munkásértekezletek az új munkások között. Ma este 7 órákor az összes szakmák szervezőbizottsági gyűlése lesz a teljes számú megjelenésre okvetlen számít az intéző bizottság. — A bérkocsik 25-én este 8 órai kezdettel, a sütőmunkások pedig 26-án, d. e. 10 órai kezdettel taggyűlést tartanak. 26-án este 7 órákor a keményseprő munkások taggyűlést tartanak, 27-én d. u. 4 órai kezdettel pedig a malom munkásoknak értekezlete lesz. Minden malom munkás megjelenésére számít a Vezetőség.

Premier Ambra kölnivízét használj ma egész Páris.

* Flegmann Ármán cég szövet és szörme felöltő újdonságai megérkeztek. Olcsó árak.

Költözködés
miatt mélyen
leszállított
árak!

Prima Loden kalap	190 L
Ita " "	250 "
Pichler " "	250 "
Gyukits " "	500 "
Habig " "	550 "

3 db prima kemény
gallér — — — 100 "

1 db puha gallér 19 "

1 db gummi kabát 780 "

Atmeneti kabátok
és fehéreneműek
nagyon olcsó árban

HOLLOS

uridivatüzlet, Ferdinand
király-ut 3.

* Felboncolták a váradai villamos baleset áldozatát. A nagyipari halálos végű villamos baleset áldozatát, Tripallie napszámot tegnap boncolták fel. A boncolást Gerő Sándor dr. törvényszéki orvos végezte. A rendőrség részéről Starrak Alfréd kapitány vett részt a boncoláson, a melynek során megállapítást nyert, hogy a halál közvetlen oka a koponyacsont-törés következtében beállott belső agyvérzés volt. A rendőri vizsgálat során letartóztatásba helyezett Bitó Imre kocsivezető mindvégig ártatlanságát hangoztatja és megmarad amellett az állítása mellett, hogy a halálos balesetért elsősorban a szerencsétlen áldozat felelős.

* Ne adjon ki ezeket egyszerűen, mikor minden ruházati textilárut, selymet, szőnyeget stb. a legolcsóbb készpénzárak mellett 20 heti, vagy 5 havi részletfizetésre vásárolhat meg a Hellas R.-T. cégnél, Str. Avram Jancu (v. Kossuth)-u. 14. Telefon 960.

Premier Ambra kölni a kölni vizek királya.

* Művészi fényképfelvételek Kertész fényképésznél. Bulevardul Regele Ferdinand 2. szám. Bazar épület, feljárt színház oldal, volt Molnár műterem.

100 gram Premier Ambra kölni 20 le.

* Antalfi Margit október 3-án kezdi meg az új táncanfolyamot, babák és diákok részére. A felhőttek colonia e hó 25-én este 9 órákor kezdődik. Különörök az összes táncujdonságokból vehetők.

Premier Ambra kölnivíz csak Angyal Drogeriában kapható.

* FÖLDES címfestő Strada Sagunja (Kapucinus-utca) 19.

Ha egyszer használta a Premier Ambra kölnivízét, soha mást nem használ.

MOZI

— Trója ma megy utoljára az Apolló és Atlantic nyári mozgóban. A darab, az általános véleményt szűrve le, mindenkinek nagyon tetszett, mindenki az elismerés hangján nyilatkozott e film minden szépségéről, úgy, hogy bátran állíthatjuk, hogy e film azok közé tartozik, amelyek maradandó emléket hagynak vissza. Holnap, pénteken Niniche megy.

Ossy Oswald a legszebb, legparádésabb szerepe ez. — Egy kis szegény leány különös szerencsét tárgyalja e film, gyönyörű rendezéssel mutatja be azokat a lépcsőket, melyeket ennek a kislánynak meg kell járnia, amíg a boldogságig eljut. Ez és ezer alkalma van Ossy Oswaldnak, hogy a temperamentumának, egyedülálló tehetségének példáját adja. Bájos, elragadó, kedves,

pajkos ez a nő, temperamentumos, amilyen nincs még egy a világon. Ossy Oswald mellett Livio Pavanelli, a fess, férfiasan szép színészt kell megemlítenünk, aki igazán mesteri módon oldja meg nem könnyű szerepét.

DORIAN

Filmszínház

Ma csütörtökön
pontosan 5, 7 és 9 órákor

Közkíváncsra!

Páris
árnyai

Dráma 7 felvonásban

A főszerepekben:

Dola Negri és
Adolf Menjou

Ezenkívül:

Idyll

a hegyek közt

Elinor Glyn regénye
6 felvonásban

A főszerepekben:

Gloria Swanson és
Rodolpho Valentino
DORIAN filmek!

Rendes helyárak!

— Pola Negri, Glória Swanson és Rodolpho Valentino egy műsorban! A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön egy 13 felvonásos kettős műsor látható. Színre kerül a „Páris árnyai” című 7 felvonásos dráma, melynek főszerepeit Pola Negri és Adolf Menjou alakítják. Ezen kívül látható még az Elinor Glyn regénye után készült „Idyll a hegyek között” című 6 felvonásos film, a főszerepekben Glória Swanson és Rodolpho Valentino. A rendkívül hosszú műsor előadásai pontosan 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Rendes helyárak! — Jön: „Vissza a nyomorba”! Mary Kid és Reinhold Schünzel.

Selyemernyőket

és batikolásokat izléses kivitelben
Budapestről érkezett munkaerővel
garancia mellett vállal

Hagyomány

villanyszetelő Reg. Maria (Bémer)-tér

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinek szigorúan a napi kúrszon árusítja a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyváradai fiókja (Hegedüs Hirlapiroda.)

Nagyvárad új magyar színtársulata jobb lesz, mint a tavalyi volt

Gróf László ígérete a színiügyi bizottságban — Ma döntenek a román színtársulat kérdésében

Az idei színházi szezon sok előre nem látott nehézséggel indul meg. A színház igazgatója figyelembe véve a múlt esztendő szomorú tapasztalatait, társulatát jobb erővel frissítette fel, akik közül a Budapesti szerződött tagok bürokratikus nehézségek következtében ezideig még nem érkeztek meg. A színházi vezetés teherbírástól lételemében akarja megengedni az a terv, hogy az elmúlt évtizedek gyakorlatától eltérőleg a színház szerves részeit, a ruhatárt és a buffet a színiigazgató kezéből ki akarják venni és ezzel egy olyan jövedelemtől akarják elvonni, amellyel az idei szezon költségvetésében már számot vetett. A felmerült nehézségek betetőződtek azzal a beadvánnyal, amelyet Mihail Samarineanu román író juttatott el a városi tanácshoz és amelyben állandó román színtársulat szervezését kérte a város költségén.

A lételemében így erősen megindított nagyvárad magyar színtársulat működése csaknem lehetetlenné válnék. Ez az aggodalom jutott kifejezésre a színiügyi bizottság tegnapi ülésén, amelyen román és magyar tagok tanácskozásokat folytattak, hogy olyan expedienst találjanak, amely az érdekek összeegyeztetésével kedvező megoldást eredményez. Az ülésről alábbi tudósításunk számol be:

Délután öt órakor nyitja meg dr. Popa György, a színiügyi bizottság elnöke az ülést, amelyen csupán Serac Aurél tűzoltóparancsnok, Speranza György tanár, Popovici Vazul esperes, Kelen Béla igazgató és Gróf László színiigazgató jelentek meg.

Popa György dr. elnök bejelenti, hogy Gróf László koncesszionált színiigazgatónak a várossal kötendő bérleti szerződésének megkötését tüzi az ülés napirendjére. Ezzel kapcsolatban felolvassa Marcus István művészeti főfelügyelő jelentését, közli, hogy Weisz Sándorné a színházi ruhatár és buffet bérletére külön ajánlatot tett, egyben felolvassa Mihail Samarineanu író beadványát, aki állandó román színtársulat létesítésére tesz javaslatot. Közli még, hogy a nagyvárad román műkedvelőtársaság a színháznak havi két esti és két délelőtti előadására való díjtalan átengedését kéri.

Kelen Béla kéri, hogy csak a napirendre felvett pontokat tárgyalják.

Dr. Popa György közli, hogy napirenden a Gróf Lászlóval megkötendő szerződés szerepel, a többi tárgyak önként ebből következnek. Hangsúlyozza, hogy a színiügyi bizottság nem határozatot hoz, csak véleményt terjeszt a tanács elé.

Speranza tanár hangsúlyozza, hogy a bizottság előtt fekvő három ajánlatot össze kell egyeztetni.

Dr. Popa György: Ismerem a város adminisztrációját teljesen, hiszen, mint prefektus annakidején betekintést nyertem abba, éppen ezért

lehetetlennek tartom, hogy a városi tanács hozzájárulhasson Samarineanu kéréséhez. Proponálom, hogy a színiügyi bizottság térjen napirendre a beadvány felett és — ami a legfőbb — javasolja a tanács-

nak, hogy a Gróf Lászlóval kötendő szerződésnél vegye tekintetbe Samarineanu javaslatát.

A szerződés megkötésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a ruhatár és buffet bérletét el kell különíteni a színház bérletétől. Személyes tapasztalatból állapítom meg, hogy a színház az elmúlt szezonban nem tett eleget a művészi követelményeknek és így a színházat nem is tekinthetjük másnak, mint üzleti kérdésnek.

Az előadások a múlt szezonban nivótlanok voltak és mikor a kolozsvári színtársulat itt vendégszerepelt, a közönség valóságos felujongott az igazi kultúra láttára.

Ennek oka az, hogy a színház egy pénzcsoporthoz képezve lévén, csak üzlet.

Gróf László színiigazgató osztja az elnöknek a múlt évi működésről elmondott kritikáját. Azonban ő tavaly olyan későn vette kézhez koncesszióját, hogy képtelen volt megfelelő társulatot szervezni.

Az új szezonra olyan társulatot szervezett, amely felveszi a versenyt bármelyik erdélyi társulattal.

Kelen Béla kifejti, hogy nem vezet semmire érdekeltszólalásában csak a kultúra iránti szeretet. Emlékeztet arra, hogy két évvel ezelőtt a város román és magyar társadalmát egyetelműleg magáévá tette az állandó román társulat ügyét, de ez az anyagikon meghiusult. A kultúra terjesztéséhez anyagi megalapozottság szükséges és ezért Gróf László nem lehet büntös, mert igyekezett működésének anyagi feltételeit megszerezni. Mikor a miniszter a koncessziót kiadta, feltételezte, hogy a város nem fog anyagi nehézségeket gördíteni a színtársulat működése elé. A színház minden áldozatot meghoz, mikor elég tesz a műkedvelők, a staggióne társulatok kívánságának, nem lehet azt kívánni, hogy 25 év alatt szerzett jogát: a ruhatár és buffet bérletét átengedje. Ezzel már eleve lehetetlenné van téve működése. Méltányosságot kér, hogy a színtársulat zavartalanul működhesse. Javasolja, hogy a buffet és ruhatár bérletét hagyják meg továbbra is a színiigazgató birtokában.

Speranza és Serac ismételt felszólalásai után

Popovici Vazul esperes kifejti, hogy

nem lehet egyik társulatot a másik rovására támogatásban részesíteni.

A heti négy napos előadásokkal nem tarthatja fenn magát a magyar színtársulat, valamint a ruhatár és buffet bérletét sem lehet tőle elvenni. Szerinte mindegy, hogy a színiigazgató honnan szerzi meg a szükséges tőkét, ha az államérdekbe nem ütközik.

Dr. Popa György kifejti, hogy ő azért ajánlja a ruhatár és buffet bérletének különválasztását, hogy a városnak ilyen módon legyen anyagi eszköze a színtársulat támogatására, ha az művészi céllal szolgál. Hirdessen a város nyilvános árlejtést a bérletre és az így befolyó összeget külön kezelje,

hogy abból, ha érdemes, támogathassa a színtársulatot.

Kelen Béla ezt az intenciót nemesnek tartja, csak attól fél, hogy a kivitelnél elfeledkeznek róla.

Dr. Popa György elnök a kevésszámú jelenlevő bizottsági tagra való tekintettel javasolja, hogy a határozathozatalt halasszák a csütörtöki ülésre.

Ma, csütörtökön délután 5 órakor ismét ülést tart a színiügyi bizottság.

A moreni-i petroleumforrásból 200 vagon nyerskőolaj ömlik ki naponta

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A moreni-i petroleumforrás erupciói ismét megkezdődtek. Naponta 200—240 vagon nyers kőolajat vet ki magából a szonda. Moreni és Pleasa vidékéről minden szivattyút odakoncentráltak, de még így is alig tudják a kifolyó anyagot felszivattyuzni.

A cseh kormány felelős Prága és a Vatikán konfliktusáért

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja közli a Szentzsébk hivatalos jegyzékét, amely válaszul szolgál a cseh kormányra arra a kommuniquére, amelyet a prágai kormány akkor adott ki, amikor a pápai nunciust a cseh fővárosból visszahívták. A Szentzsébk visszatartja a felelősséget a diplomáciai viszony megszakításáért. A felelősséget — mondja a római lap — inkább a cseh kormány viseli. A cseh katolikusellenes ünnepek, valamint az erről szóló törvény súlyosan megsértették a katolikusok érzeit.

Kiknek kell jelentkezni a fényképes személyazonossági igazolványokért?

Hétlőn kezdődött meg a személyazonossági igazolványok kiállítása és most a jelentkezés negyedik napján már megállapítható, hogy bár a népesedési hivatalnak megfelelő munkakerő áll rendelkezésére, az eljárás mégis annyira hosszadalmas, hogy egy-egy utca lakóinak elintézéséhez legalább három nap szükséges.

Igen megnehezíti a hivatal munkáját az az előre nem látott körülmény is, hogy a népesedési hivatal által vezetett nyilvántartási lap legtöbb esetben nem egyezik a bemondott

adatokkal. Eppen erre való tekintettel

különösen fontos, hogy mindenki személyesen jelentkezzen az igazolványért, mert így legalább alkalom nyílik az esetleges hibák korrigálására.

A bizottság különben ma még mindig a Vulcan (volt Nagy Sándor)-utcán lakó polgárok kérelmét intézi el és csak holnap kerülhet rá a sor a Széchenyi-téren és a Sztaroveszky-utcán lakók fényképes személyazonossági igazolványának kiállítására.

Egy váradai jótékony egyesület beszámolója A zsidó árvagondozó tisztújító közgyűlése

Tegnap este tartotta meg a váradai Joint zsidó árvagondozó ezévi közgyűlést. A Joint, — mint tudjuk — egyike a legszebben és legeredményesebben dolgozó karitatív egyesületeknek. Tegnap közgyűlése beszámoló volt az egyesület dícséretreméltó tevékenységéről, amelyet a társadalom legelhatagottabb páriáinak: az árváknak segélyezése terén folytat. A közgyűlést Nuszbaum Samuel elnök nyitotta meg, átadva a szót Kun Gyulánának, aki dr. Kohányi Rezső helyett felolvasta a titkári jelentést.

19 helybeli és 10 vidéki árváról gondoskodik ezidőszakra a Joint. Az elmúlt évben, — mint a jelentésből kitűnik, — nemcsak állandóan segélyeket osztogatott, hanem 2 esetben, egyenként 20,000 lej értékű existenciális segélyt is gyűjtött és rövidesen újabb öt árvának fog ilyen egyösszegű segélyt nyújtani, hogy azok jövőjüket megalapozhassák. Ezenkívül ruhát, cipőt és fehérneműt is osztott

ki az árvagondozó. A vidéki árvák közül többet behoznak Váradra és neveltetésükért itt fognak gondoskodni. 17 árvát 4 néti tündőhelyre küldtek. Egyszóval minden tekintetben hivatásának magaslatán állt a Joint, amely — ugymond a jelentés — a jövőben is a közönség áldozatkészségére fog appellálni.

Ezután dr. Lévai Béla felolvasta az amerikai csoport pénztári jelentését, amely szerint a Joint az 1924 novemberéig 215,230 lej bevételből 214,587 lejt, ettől kezdve 1925 szeptemberéig pedig 136,693 lej bevételből 135,720 lejt fordított segélyezésre.

Két év alatt összesen tehát 350,307 lej segélyt gyűjtött 730 esetben.

A helyi csoport pénztári jelentését Feldmann József olvasta fel. Eszerint az egyesület bevétele 65,623 és kiadása 51,750 lej volt.

Nuszbaum Samuel ama bejelentése után, hogy a Joint az

Alexandru (Teleky) utcában árva-ház céljaira épületet vásárolt, az új vezetőség megválasztására került a sor. Diszelnökök lettek: Fuchs Benjámín és dr. Kecskeméti Lipót. Elnök: Nussbaum Samuel. Társelnök: Flegmann Armin. Alelnökök: Klein Adolf és Kun Gyuláné. Körzeti titkárok: dr. Kohányi Rezső és dr. Bárdos Imre, helyi titkárok: Bihari Sándor és dr. Polák Kálmán. Pénztárosok: dr. Lévai Béla, Feldmann Samuel, Karfunkel Fülöp. Körzeti ellenőrök: Leitmann Dezső és Berkovics Bernát. Helyi ellenőrök: Hartmann Sándor és Schusztik Adolf. Az egyes bizottságok vezetői: Hartmann Sándorné felsőruha, Leitner Sándorné fehérnemű, Leitmann Dezsőné cipő és harisnya bizottság.

A választmány tagjai: Az összes patronusok, a karitativ egyletek vezetői. A három zsidó iskola igazgatója, id. és ifj. Silberstein Armin, Schönberger Arminné, Fried József, forábbi, Herskovits Lajos, Fischer Jenő, Schwartz Ernő, Klein Mór, Kohn Davidné, Schwartz Samuné, dr. Adorján Emil, Zavislag Adolf, Rein Jenő, Balogh Árpád, Heller és Deutsch cég, Kohn Dávid borkereskedő, Gutfried Simon, Winkler (Deutsch K. I. cég beltagja), Spitzer Béla, Hollós Jenő, Munk Mór, Klein Vilmos, Stern Vilmos, Engel Arnold, Klein Adolfné, Adler Sándor, Helfy László, dr. Markovics Ignác, dr. Sándor János, dr. Ertzmann Lajos, dr. Winkler Mór, dr. Bartha Lajos, dr. Weinstock Armin, dr. Adonyi Jenő, Weisz Samuel, Grünbaum Vilmos, Lebovits Rudolf, Wasserstrom Sándor, Freund Benjámín, Robitsch Karoly és Kesztenbaum Miksa.

A közgyűlés végül a Joint kolozsvári nagygyűlésére a következőket küldte ki: dr. Bárdos Imre, Flegmann Armin, Klein Adolf, Kun Gyuláné és Gutfried Samu.

Keresünk mielőbbi

belépésre üveg- és porcellánki-szolgálat segédet.
Üvegezéshöz segédet, csomagoláshoz érto raktári munkást

Komlós Testvérek

üveg-, porcellán- és lámpaárú-nagykereskedés. — Oradea-Mere, Jorga Miklós (Zöldfa)-utca 13. sz.

PERZSASZÖNYEGEK

részletfizetésre is kaphatók
Sternbergné Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 14 1803

Weisz Pál

Fischmann Éva

angol és francia nődivat szalon

Rimandóczy-utca 12.

Zboray és Dr. Andriska

A népbiztos milliárdos műgyűjteménye

Mi történt Szabados Sándor értékes festményeivel

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyarországi kommun egyik legjellegzetesebb szereplője volt Szabados Sándor közoktatásiügyi népbiztos. Szabados, aki jogi tanulmányokat végzett még a Bánffy-éra idején került a szocialista mozgalomba. Előkelő komáromi családból származott. Az újságírói pályára lépett és egy ideig a Népszava szerkesztője volt. A szocialista mozgalomban nem a legjobb szemmel nézték a nagyuri allúrijeit nehezen levették a tudó „monoklis elvtársait” aki ezért egyideig kivonta magát a szocialista munkásságot lejtett ki, Kautsky és Marx műveinek fordításával foglalkozott. Az 1907. évi XIX. törvények életbeléptetése után az Országos Munkásbetegség-egyeztető titkárává választották és a politikai mozgalomtól teljesen visszavonultan, kizárólag műgyűjtéssel foglalkozott. Főherceg Sándor-utcai ötszobás lakása valóságos muzeum volt. Értékes, régi festményei, porcellángyűjteménye és egyéb műkincsei horribilis vagyont képviseltek.

A proletárdiktatura kitörése után az addig visszavonultan élő Szabados Sándor egyszerre, mint közoktatásiügyi népbiztos tűnt fel. A kommun bukása után a népbiz-

tosok ellen indított bűnperben őt is halálraítélték és később a kicserélt népbiztosokkal Oroszországba került. Hatalmas vagyont reprezentáló festmény, porcellán és műkincs gyűjteményére pedig bűnügyi zárlatot vezettek.

A bűnügyi zárlat ellen a volt népbiztos Magyarországon maradt családtagjai feliolymódással éltek és a bíróság helyt is adott annak. Megállapították, hogy

Szabados a műkincseket nem népbiztos korában gyűjtötte és ezért feloldották a bűnügyi zárlat alól.

A zárlat alá vett értékek a Machovet és Társa szállítványozási cégnél voltak letétbe helyezve és most az átvétel alkalmával a család tagjai megállapították, hogy

a műkincsekből egymilliárd korona értékű tárgyak hiányzanak.

Bűnvádi feljelentést tettek a rendőrségen és a megejtett házkutatás alkalmával Eichenbaum Albert szállítási igazgató lakásán a gyűjteményből származó tizenhárom értékes festményt megtaláltak.

A rendőrség Eichenbaumot és a cég másik főnökét Machoret Józsefet őrizetbe vette.

Réz Bertalan

marad továbbra is hegybíró

Módosítják a hegyközség szabályzatát.

A nagyvárad hegyközség legutóbb megtartott ülésén Mangra Demeter dr. indítványára foglalkoztak többek között a már elavult szabályzat módosításával. A választmány az indítványt egyhangulag magáévá tette és megbízta Zigré Miklós dr.-t, továbbá Soós István dr.-t, Réz Bertalan, Roxin György dr.-t és Klór Antalt az új szabályzat kidolgozásával.

Ugyancsak foglalkozott a választmány a Réz Bertalan mandátumának lejárása folytán megüresedett hegybírói állás betöltésével. A választmány, tekintettel Réz Bertalan régi és el nem muló érdemeire, továbbra is őt bízta meg a hegybírói állás ügyeinek intézésével.

Végül elhatározta a választmány, hogy a hegyközség rendjének, nyugalmanak és közbiztonságának érdekében átiratban fordul az államrendőrséghez és más illetékes hatóságokhoz, hogy az utóbbi időben elszaporodó, zugkorcs-mákat, haladéktalanul zárják be.

Színház

BÉRLETI FELHÍVÁS!

Mély tisztelettel jelentem Oradea-Mare város nagyrabecsült közönségének, hogy az 1925—26. évi színiidényben 120 előadásra bérletet hirdetek, a mely bérlet folyó évi október hó első napjaiban veszi kezdetét. 60 A) és 60 B) bérletes előadás lesz.

Bérleti árak a következők:

Nagy páholy 60 esti előadásra 23.000 lei.

Rendes páholy 60 esti előadásra 17.000 lei.

Zsöllye 60 esti előadásra 4.500 lei.

Körszék 60 esti előadásra 3.500 lei.

Támlásszék 60 esti előadásra 2.300 lei.

A régi bérlok jogait folyó hó 26-ig, szombat déli 12 óráig tartom fenn.

Bérelni lehet Halmi Lajos titkárnál a színházi irodában a mai naptól kezdve mindennap délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig.

A bérleti összeg három részletben is fizethető.

Mély tisztelettel:

Gróf László,

A Regina Mária Városi Színház igazgatója.

NAGYVÁRADON KÉSZÜL-NEK MÁRIA KIRÁLYNŐ CIPŐI.

A nagysikerű chisenewi mintavásár eseményeiről hetek óta bő részletességgel számoltunk be a besszarábiai és bucaresti ujságok, s a legnagyobb elragadtatással irnak különösen az erdélyi ipar fejlettségéről és a külfölddel szemben is versenyképes izléséről.

Ezek között a beszámoló tudósítások között jóleső örömmel fedeztünk fel ma egy nagyváradai vonatkozású érdekes hirt.

Amikor a királyi pár meglátogatta a chisenewi kiállítást, Mária királynő, a nagyvárad CARMEN cipőgyár izlésesen elrendezett csoportjánál csodálkozással kiáltott fel:

— Nézzétek, ez a gyár az én kedves Nagyváradomról való! Azután egész kíséretét odahívta és hosszú ideig szemlélte a kiállítást, majd érdeklődött a gyár teljesítőképessége, munkaviszonyai stb. felől, végül pedig

négy pár cipőt rendelt saját maga részére

és nyomtatékosan figyelmébe ajánlotta a gyár jelenvolt képviselőjének, hogy a cipőket, mielőbb szállítsák le a cotroceni királyi palotába.

Házhelyek eladók

Strada Fúzes-utca és Fácán-soron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

1970

Ertekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Bőrkeztűk, Divatmellények, Harisnyák

2011 és rövidárak az elismert előnyös árban

Klein Sándor és Tsa
Episcop Ciorogariu (Uri)-utca 1. sz.

Betegeknek és üdülőknek

őszi utószezonra legjobban ajánlható az

ELENA PENSIO

ABBAZIABAN

Lakás, bőséges étkezés napi 25 lra

Felvilágosítást utazásra, vízumokra vonatkozólag ad a Hegedus Hir-lapiroda, Oradea-Mare

Nagyvárad legrégibb szűcsés szörme nagyáruházában Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szörmeáruk nagyválasztékban Hosszu sil bunda 11.000 leitől

1969

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

(37)

A népfölkelő zászlóalj két-ségkívül nagyon jól viselte magát, kevés baj volt vele; az őrmester, ha nem volt jobb dolga, becsületesen eligazította a lajstromokat, minden délután öt órákor takarodót fűt és gondosan elzárta a komor rubrikás íveket, amelyeken szolgálatát teljesítette a bataillon. Szláv József parancsnok pedig, mint annak a rendje, szépen előlépett századosi rangba és testi terjedelmével párhuzamosan gyarapodott társadalmi népszerűsége.

Nem is volt sefmi döccenő, ment márványsima útján minden. Csak egyetlen egyszer történt valami. Éppen főlöstököm után újságot olvasott a százados úr a Royalban, amikor nicsak Pernecky tábornok lépett ám be zengő sarkantyuszóval a kávéházba, az összes népfölkelők legfőbb parancsnoka. Szláv mértani helyzetétől telhetően fészeken felugrott és a generális mosolyogva nyujtotta feléje mindkét keztyűs kezét:

— Szervusz Jóskám lellem, örülök, hogy jószinben látlak. A tábornok leült, reggelit rendelt:

— Hát te, Jóskám früstük után vagy?

— Igen kérlek, de azért, ha megengeded...

Aztán intett a pincérnek:

— Rántottát, sonkát, sört...

Az urak csöndesen beszélgettek az új honvédkapukról, meg az Urmánczy interpellációjáról, erről, amarról, színesznőkről is, mert hiszen aktív tábornok sohse lehet olyan öreg, hogy nőcskék iránt ne érdeklődjék. Pernecky aztán hirtelen megnézte az óráját és csöndesen mondta:

— Most pedig Jóskám gyérünk,

vizsgálatot fogok tartani.

— Vizsgálatot? ... nesztűdött fel boldog emésztéséből a nehéz ember. — Ugyan hol, kegyelmes uram?

— Nálad, kérlek alássan, a parancsnokságnál. Menjünk is, mert szalad az idő és még pár vizitem is van.

Szláv József pihegve ciheledött, mint amikor a roppant fönkök megmozdítják:

— Igenis, mehetünk, méltóztassál parancsolni.

Aztán odafütyentették a fiakert. A százados keményen rendelkezett:

— A népfölkelő parancsnoksághoz!

A kocsi elindult a hidon át, a kispiacon át a Kert-utca felé. Szláv József trívól anekdotákkal mulattatta az excellenciást. A kocsis tetővön hajtott és habozva áll meg a hadapródiskola előtt.

— Itt vagyunk? — kérdezte a generális.

A százados kérdően pillantott a fiakeresre, aki a vállát rángatta.

— No! No! — hörkent fel erre Szláv — Hát azt se tudod? Gyérünk tovább, nacsak!

Nacsak, De hová? A kocsi a honvédkaszárnya felé fordult. Ujabb adomák. De a százados úr már kissé izzadni kezdett. A kaszárnya előtt pedig a térére csapott:

— No nézd, hát hova jön ez a bolond ember! Vissza azonnal! Nem megmondtam, hogy a parancsnoksághoz?

Most már a tábornok nyugtalankodott. Mi ez? A fiaker megfordult és a pejkók bizonytalanul ügettek a város felé.

— Hol állunk meg könyörgöm? — szólt alázatosan hátra a kocsislegény.

A százados nagyon megharagudott. A verejték csorgott a homlokáról:

— Ejnye mán! Hát én mondtam meg? ...

De bizony hiába volt minden kocsistudomány és különben is vészes szárnyakon suhogott már a végzetes pillanat. A generális idegesen hintáztatta lábát és sötéten megszólalt:

— Kérlek alássan... valami titkolni valód van... nagyon meglep... engedi meg...

Szláv százados fujva, lehelve törölgette a homlokát:

— Kegyelmes uram, bocsáss meg nekem, nincs semmi titkom... de... de... esedezem... excellenciás uram... nincs titkom... de nem tudom... nem tudom, hol a parancsnokságom.

Aztán rendre kiderült, hogy a százados csakugyan sohse látta hivatalát. Ami akta volt, azt az ordonansz elhozta a Royalba, azt a parancsnok úr alá is írta szépen, kacskarin-gós manypropriával. Ez az egész. A tábornok ragyogóan mulatott, összecsókolta jókedvében a népfölkelők parancsnokát...

(Polytatom.)

Rendőri készültség a Reinitz-tárgyaláson

Fildan Emil dr főügyész ma délelőtt átiratban fordult a nagyváradi rendőrprefektúrához, ahonnan — tekintettel a Reinitz-pör szeptember 29-iki fellebbviteli tárgyalása iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre, — megfelelő számú karhatalom kivonásnylését kérte.

A rendőrprefektúra egy rendőrtisztviselőt és négy rendőrt bocsátott a főügyész rendelkezésére, akik a tárgyalási napok alatt az ítéletábla bejárata előtt fogják a szolgálatot teljesíteni.

A bukaresti magyar követet nem hívták Budapestre

— Az Estilap eredeti távirata —

Bukaresti távirat nyomán az Estilap adott először hírt arról, hogy Bethlen gróf magyar miniszterelnök báró Villányi bukaresti magyar követet megbeszélések céljából Budapestre rendelte. Illetékes helyről ezt a hírt megcáfolják és közlik, hogy a bukaresti magyar követ három héttel ezelőtt járt Budapestben.

Ánemzetközi döntőbíróóság elvének diadala

A Népszövetség tegnapi ülésének határozatai — Bizottság a moszuli keresztényüldözések megvizsgálására

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből jelentik: A Népszövetség jogi bizottsága csekély változtatással jóváhagyta a belga Roulin jelentését a döntőbíróaságra, a biztonságra és a leszerelésre vonatkozó határozatokat illetően.

Az első határozat a leszerelési konferencia előkészítését mondja ki. A második a nemzetközi konfliktusok békés megoldására, a harmadik pedig a döntőbíróási eljárás általános egyezményére vonatkozik.

Motta, a svájci delegátus e határozatokat

a döntőbíróóság elvének diadalaként tekinti.

Loucheur, francia delegátus hangsúlyozta, hogy Franciaország változatlan álláspontja szerint a kötelező döntőbíróóság elfogadása csak

a biztonság egyidejű garantálása mellett lehetséges.

A politikai bizottság javasolni fogja a népszövetségi tanácsnak, hogy sajtószakértőbizottságot alakítson a sajtószolgálat fejlesztésére. A Népszövetség ezzel a legkevésbé sem akar beavatkozni a sajtó ügyeibe, legfeljebb a sajtó képviselőivel egyetértésben.

Az angol delegáció kérte a Népszövetséget, hogy küldjön bizottságot Moszulba, amely megvizsgálja a keresztények elhurcolásának ügyét, mert a törökök az elhurcolásról szóló híreket kereken tagadják.

A Népszövetségről szóló hírek rovatába tartozik még az is, hogy annak költségvetési bizottsága 11 és fél millió svájci frankot irányzott elő a világ parlamentje székházának építésére.

Leégett egy faárugyár Bukaresztben

Huszmillió lejes kár

Bukaresztből jelenti a Rador: A Bukareszt közelében levő „Sylva” faárugyárban tegnap óriási tűz ütött ki, amely félóra alatt az egész gyáremléket lángba borította. A tűzhöz a főváros egész tűzoltósága kivonult és hat órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A gyáremlék teljesen elpusztult, a gépek egy részét és a nyersanyagot sikerült megmenteni. A kár így is huszmillió lei, amelynek egy része biztosítás révén megtérül.

Az oltási munkálatoknál három tűzoltó megsebesült. A tűz következtében háromszáz munkás maradt kenyér nélkül.

A váradi lisztárak újabb emelését kérik a lisztkereskedők

Szakértői értekezlet dönt a drágítás ügyében

A nagyváradi lisztkereskedők ma délelőtt terjedelmes memorandumban fordultak a polgármesteri hivatalhoz.

A memorandum hivatkozza a buza árának rohamos emelkedésére, kéri a má érvényben lévő lisztárak revízióját, illetően azok fölemelését.

Miután a lisztáraknak fel-emelése természetesen maga után vönná a kenyér és péksütemények árának föl-emelését is, a polgármesteri hivatal legközelebb szakértői értekezletet hív egybe, amelyen megvitatják azokat a módozatokat, amelyek mellett az áremelés keresztülvihető.

DAYRAL & TAUBER LTD LONDON

Anglia legnagyobb divatszövet cég romániai vezérképviselője és iőraktára:

Deutsch Posztóáruház Str. Avr. Iancu (Kossuth-u.) 1.

A női soványság divatja megszűnt

PARIS LEGELŐKELOBB SZABÓI ÉS VENDEGLŐSEI DETRONIZÁLTAK — AZ ELŐL DESZKA, HÁTUL DESZKA UTÁN NEM JÖHET AZ ELŐL DÉZSA, HÁTUL DÉZSA — MONDOTTA TRISTAN BERNARD

(Párisi levél)

Annak a rövid értekezletnek a hírére, amely most zajlott le a J. Lyons et Co. restaurant-jának lilatermében, nagy örömmel fogja tudomásul venni a hölgyek egyrésze.

A lilateremben

Páris legelőkelőbb női szabói és legelőkelőbb vendéglősei

jöttek össze. Ott volt Tristan Bernard író is, aki ugyan se nem női szabó, sem nem vendéglős, mindamellett meghívót kapott, — mint szakértő.

Az értekezlet célját a J. Lyons et Co. főnöke fejtette ki néhány szóban.

— Tulajdonképpen — mondotta — ez a mi tanácskozásunk felesleges. Arról volna szó tudniillik, hogy a női divat egyenes vonalait megváltoztassuk. Ez — mint nagyon jól tudjuk — félig-meddig már meg is történt és így a mi feladatunk csak az lehet, hogy végérvényesen trónjára ültessük az új divatot.

Tristan Bernard megismogattadus szakállát és ártatlan arccal kérdezte, mit kell tulajdonképpen érteni egyenes vonalakon! A Poiré-cég képviselője, Noix Pál ur mosolygott a kérdés hallatára s aztán így szólt:

— Minthogy laikusok is vannak jelen, azt ajánlom, ne éljünk szak kifejezésekkel. Fejezzük úgy ki magunkat, ahogy azt az egyszerű emberek szokták. Tehát — egyenes vonalon tulajdonképpen

női soványságot

kell érteni, míg tört vonalon

molettséget.

Beható részletességgel fejezte ki ezután, hogy körülbelül nyolc esztendő óta a női divat abban az irányban fejlődött ki, hogy a nőknél minél egyenesebb vonalban ömöljön végig a ruházat. Ez természetesen, soványságot tetelezzel, s ennek tulajdonítható, hogy a nők irtóznak a molettségtől.

— Ezt mi tudjuk a legjobban — vette át a szót Bourdalaix ur, az elegáns negyed legelegánsabb vendéglőse, — a hölgyek a világ minden kincséért sem ettek olyan ételből, amelyekről fel lehetett tetelezzel, hogy hizni lehet tőlük. Mindent vaj nélkül követeltek s a finomabb tésztáktól tartózkodtak.

De annál több citromot és uborkát fogyasztottak.

Ennek az aszkétaságnak most vége szakad. Vannak, akik azt állítják, hogy a nők maguk jártak közbe a divat irányítóinál, s azzal érveltek, hogy azok a nők, akik a soványság kultuszára adták fejüket, szerelemben nem képesek versenyre kelni azokkal a nőkkel, akik nem hódoltak vakon a divatnak.

De a vendéglősök szintén panaszkodtak a „soványság örülete” ellen.

— Nem szabad ezen csudálkoznia, — állott fel szólásra még egy-

szer Bourdalaix ur — hiszen ez tetemes kárt jelentett a mi iparunknak. Nevezetesen, ha egy társaságban egy-két hölgy nem evett, akkor

a férfiak is tartózkodtak a bö

étkezéstől,

attól félve, hogy falánnak és prózainak fogják őket tartani. Magától értetődik, az ilyen társaság számlája nem tehet ki sokat, s ezt a körülményt a mi költségvetésünk alaposan megérezte.

A Poiré-cég képviselője szintén még egyszer szólott s azt bizonyította, hogy az egyenes vonal már csak azért sem tarthatta magát sokáig, mert

megszűnt a szabóművészet

fantáziáját izgató.

Az egyenes vonallal — ugymond — bizonyos ideig lehet dolgozni, de azután elérkeztünk a határig... nincs tovább! Már ennél az oknál fogva is szükségszerűen el kellett következni annak az időpontnak, amikor az egyenes vonal ismét hullámosá idomul át. A hullámos vonal...

A szónok arca átszellemült, amikor erről beszélni kezdett s noha az imént megígérte, hogy nem fog szakszerű kifejezéseket elni, a terminus-technikusok légiját zuditotta a jelenlévőkre s ezekkel bizonyította, milyen lehetőségek állanak a szabóművészet rendelkezésére.

— A hölgyek — folytatta — ismét hölgyek lesznek. Hiszen már ott tartottunk, hogy egy-egy nőt alig lehetett a férfitől megkülönböztetni.

Deszka elől, deszka hátul,

— nyilvánvaló volt, hogy az ilyesmi nem tarthat sokáig. Nemcsak az izlés emelte fel ez cilen a szavát, de az ember természetes érzése is visszakövetelte jogát, amely abban állott, hogy a nő bontsa ki mindazokat a testi tulajdonságait, amelyekkel Isten őt megajándékozta.

Tristan Bernard helyeslően bólogatott, s amikor a szónok befejezte szavait, felvette azt a kérdést, nem volna helyes

a hullámos vonalnak határt szabni.

En is hive vagyok az anti-soványságnak, — jegyezte meg szerényen — de a világ minden kincséért sem ragadtatnám magam az ellenkező végletbe. Ha az „elől deszka és hátul deszka” nem kellemes látvány, akkor nyugodtan merem állítani, hogy

az „elől dészsa, hátul dészsa”

szintén nem kellemes látvány. Valamilyen kellemes juste millieux-t kellene kitalálni.

A jelenlévők egyhanguan tiltakoztak a javaslat ellen. Azt a fel fogást vallották, hogy a divatnak csak irányt lehet szabni, de határokok közé szorítani nem lehet.

Különben is — vette át a szót Noix ur, — az ilyesminek az

eldöntését rá kell bízni az életre. Majd kialakul az magamagától! En egyáltalán nem félek attól, hogy most a másik szélsőség fog uralomra kerülni. Nemcsak azért, mert ez a másik szélsőség tökéletesen alkalmatlan a divat-konceptiók szempontjából, hanem azért is, mert a férfiak tulnyomó többsége határozottan óvást emelne ellene.

Még egy-két technikai kérdés került szóba, azután azzal váltak el az urak, hogy a soványság divatja végképpen detronizálódott s helyét a hullámos vonalak foglalták el.

SPORT

**A hatodik hadtest díja
a legjobb katonai futballcsapatnak
A körmérkőzések Kolozsváron lesznek**

A kolozsvári hatodik hadtest parancsnoksága diszes ezüstkupát tűzött ki a legjobb katonai futballcsapat számára. — Érthetően heves verseny indult meg a szép díjért és a versenyből a nagyvárad helyőrség csapatai is erősen kivesszük részüket.

Sorsolás szerint a következőképen vették fel a csapatok a küzdelmet. A 86. és 85-ik gyalogezredek csapataiból a 86-osok kerültek ki győztesen 3:2 arányban. A 34. tüzérezred a 33. tüzérezredet 5:2 arányban megverte, míg az Altishti és Csenedöriskola küzdelme az Altishtek 3:2 arányu győzelmével végződött.

A biztos favorit a 86-ik gyalogezred csapata, azonban komoly ellenfélnek bizonyulnak az altishti iskola növendékei. A 86-ik gyalogezred csapata a hozzáértő oktatás látszik meg. Pacala ezredes, Lelutzin kapitány, Tincu, Schnudt és Barbulianu főhadnagyok, azonkívül a kis Kinigli, aki most szolgálja az önkéntes évét, trenirozzák sok hivatásos tréner megsegítő tudással a csapatot. Az altishti iskola tisztjei: Plesoianu és Lang őrnagyok vezetésével szintén kitünően előkészítették a csapatot. — Szerdán délután az altishti iskola kitünő összjátékkal 3:2-re verte meg a 34-ik tüzérezred csapata. A mérkőzés mindvégig élvezetes volt.

Szombat délután a két erős ellenfél a 86-osok és az altishti iskolák találkoznak. A győztes csapat október elején Kolozsvárra megy, hogy az ottani legerősebb csapattal megmérkőzve, eldöljön: kié lesz a hatodik hadtest értékes szép kitüntetése.

Ruha beszerzés

előtt tekintse meg dus szövetraktárunkat Feltőnően olcsó árak. Előnyös fizetési feltételek.

DARABONT
es **SIKISZAY**
uri szabók

Ferdinand király-ut
új plébánia
palota

ZONGORAK részletfizetésre kaphatók „Sternberg”-nél, Boulevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

Bródi: Rembrandt lejek Lei 150

32 év óta a Maria Királyné (Széchenyi)-szállodában levő
órás- és ékszerész üzletemel
kényszerűségből ideiglenesen

Str. Saguna (Kapucinus-u.)
16. szám alá helyeztem át.
A raktáron levő órákat, disztárgyakat mélyen leszállított árban kiárultom. Aranyat, ezüstöt, briliáns tárgyakat, műfogát ismét magas árban veszek. Óra és ékszerjavítást és új munkákat vállalom pontos kiszolgálásban. Tisztelettel: **Freund**
Benjámín órás és ékszerész

Diákegyenruhák

előírás szerint **Biró Lászlónál** készülnek a legutányosabban. Mérték után, tartós szövetből, 1300 leitől kezdve **Biró László** uri és diákegyenruha szabó Strada Ciorogariu (volt Uri-utca) 24 sz.

Fizetni kell a törvénytörési idézkérést

A bírói eljárás gyorsításáról szóló új törvény — mint ismeretes — rendelkezik, hogy a törvénytörési tárgyalásokra szóló idézkérést (polgári ügyekben) szentül külön társat kell befizetni. Illetékes helyen most azt közlik velünk, hogy ez a rendelkezés nemcsak a törvény életbeléptetése, vagyis 1925. szeptember 15-e óta megindult pórtörvényre vonatkozik, hanem visszamenőleg, a még folyamatban levő ügyekre is. Figyelmeztetjük tehát az ügyvédek, mint a jogkereső közönséget, hogy folyamatban levő polgári perükben az idézkérést járó társat haladéktalanul fizessék be a törvénytörésen, még akkor is, ha a feleknek, vagy a tanúknak beidését a bíróság már esetleg el is rendelte volna.

Grosz Emil dr és Korányi Sándor dr jubileuma

Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar tudományos életnek két kiválósága: Korányi Sándor dr belgyógyász és Grosz Emil dr szemész, orvosprofesszorok tegnap ünnepelték egyetemi tanárságuk negyedszázados évfordulóját. Az ünnepségen a Pázmány Péter-tudományegyetem tanári karával együtt megjelent számos közéleti előkelőség is.

Európai hírű atléták a pesti MAC szezonzáró versenyén

Az Esti Lap eredeti távirata — A budapesti MAC vasárnapi szezonzáró nemzetközi versenyének európai jelentőségű sporteseménye Barsy találkozója a 800 méteren Perker-rel, Németország legjobb középtávú futójával, aki a 800 métert 1.54 mp. belül futja. — Barsy legújabb rekordja jogosultta teszi a győzelmébe vetett reményt és minden esetre eldől köztük, hogy ki ma Európa legjobb középtávú futója?

A versenyen indul még lord Burtle, Anglia 200 méteres gátfutóbajnoka, akinek Somfay-val lesz szenzációs találkozása.

* A Szigligeti Társaság október 4-én, délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében tartja évi rendes tisztújító közgyűlését. Az újonnan beiratkozott tagok szavazati jogosultsággal bírnak.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édes anyánk utolsó végtisztességén megjelenésükkel fájdalunkat enyhítették, ezúton mond köszönetet a REIN család.

Orvosi bizottság vizsgálja meg a váradi Tudószanatórium állapotát Mindenki terjessze panaszát a bizottság elé

A nagyvárad Orvosszövetség tegnap este dr Major László elnöklétével ülést tartott. Az ülésen dr Iliesiu szövetségi titkár terjesztette elő a napirendet. Közölte, hogy a Tudószanatórium igazgatósága a szövetséghez beadványt intézett és önmaga ellen vizsgálat megindítását kéri. Az ülés kisebb vita után elhatározta, hogy ötféle bizottságot küld ki a sanatórium

betegének és ügyvezetésének megvizsgálására. A bizottság tagjaiul megválasztották dr Major, dr Iliesiu, dr Suroiu, dr Fisch és dr Konrad orvosokat.

A bizottság haladéktalanul megkezdte munkáját és rendelkezésére áll mindenkinek, akinek bármilyen észrevétele van a sanatóriumban fennálló állapotokra nézve.

Oktober 25-én alakul meg a Magyar Párt váradi tagozata

A Magyar Párt biharmegyei és nagyvárad tagozatának alakuló ülését október 25-re hívták össze Nagyváradra. Az alakuló ülésen minden község képviselteti magát és ez al-

kalmal fognak határozni, hogy a biharmegyei tagozat a pártnak melyik árnvalatához csatlakozik. Az alakuló ülés programjának ismertetésére legközelebb visszatérünk.

A vármegyei agrártanácsos megjelleghezett egy jogerős kisajátítást

Bonyodalom egy cséffai birtokvásárlás körül

Ismét egy eset a sok közül, amely bizonyítja, hogy az agrárreform végrehajtói sokszor mennyire tájékozatlanok a törvény homályos intézkedéseivel szemben.

Schwarz Lajosnak mintegy 700 hold kiterjedésű cséffai birtokát az agrárreform során — a gazdasági épületek és az azokat környező 32 hold bensőség kivételével — kisajátították. A kisajátítás, illetve a 32 hold fölmentése jogerőssé vált, mert

a bukaresti Cassa Centrala — a vármegyei agrárbizottság által fölmentett területre vonatkozólag — nem élt az állam számára biztosított elővételi jogával.

Amikor a kisajátító határo-

zat ilykép jogerőssé vált, Schwarz a mentesített területeket eladta volt gazdatisztjének, Szilávik Edének. Közben, hónapok multak el, és

Manoilescu vármegyei agrártanácsos nemrégiben megjelleghezett a vármegyei agrárbizottság jogerőssé vált határozatát és a 32 holdra vonatkozólag is kérte a kisajátítást.

Ez a váratlan fellebbezés úgy az eladót, mint a vevőt, — aki már egész vagyonát befektette a kis birtokba — igen kellemetlenül érintette. A vármegyei agrárbizottság tegnap foglalkozott a furcsa ügyvel és — Simonca György dr előterjesztése után — természetesen elutasította az agrártanácsos fellebbezését, — mint elkesztet.

Egy berlini arisztokrata szexuális drámája

Féltékenységből agyonlőtte egy festőművész felesége

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A német arisztokrata társaságokban nagy szerepet játszott báró Krahnel, aki egyike volt a német főváros leggazdagabb főurainak. Különösen ismert volt Berlin művészi körében, ahol mint mecénás, nagynépszerűségnek örvendett. A művészettel való szoros relációi folytán az elmúlt évben megismerkedett Kühnert festőművész 42 éves feleségével.

A még mindig szép, slávagyó asszony és a dúsgazdag mánás között csakhamar intim viszony fejlődött ki,

amely a legutóbbi időkig eltartott. Ujabbban azonban a báró mindjobban kezdett elhidegülni, sőt

néhány nappal ezelőtt közölte

az asszonnyal, hogy szakítani óhajt vele.

Kühnertné, aki 60 éves ura oldalán boldogtalanul élt, a szakításba sehoggy sem tudott beletörődni. Nagy könyörgéssel

rávette a bárót, hogy mielőtt

Közvetlen vasúti összeköttetés Temesvár és Szeged közti

— Budapesti tudósítónktól —

A szeged-nagyikinda-temesvári vasútvonal megnyitása érdekében a napokban Szegeden tárgyalások kezdődtek. A tárgyalásokon résztvevő jugoszláv kiküldöttek már Szegedre érkeztek, a román

elválnak, menjenek el autón Spandauba,

ahol oly sok szép napot töltöttek együtt. Krahnel végül is rászánta magát a kirándulásra.

Ragyogó, napos időben haladt az autó Spandau felé, miközben az asszony heves szemrehányások közben igyekezett a bárót elhatározásának megmásítására bírni. S amikor Krahnel az ostrom elől ki akart térni,

az elkészedett asszony revolvert rántott elő és azt kétszer rástűtötte a férjére, aki nyomában meghalt.

Kühnertné aztán önmaga ellen fordította a fegyvert és élettelenül terült el az autón. Ott találtak rájuk, a déli órákban a Berlin-spandau országhaton. Beszállították őket egy berlini kórházba, ahol a bárónak már csak a halálát tudták konstatálni. A szerencsétlen nő haldoklik.

Amikor a tolvajt hamarabb elcsipik, mint a károsult jelentkezik

A rendőri bűnügyi krónika történetében nem éppen ritkaság az olyan eset, hogy mire a károsult panaszt emel, már meg is van a tettes. A károsultaknak ezeknek a kivételes szerencsés fajtájához tartozik a Kovács Testvérek cég is.

A cég egyik főnöke tegnap délelőtt panaszt emelt a bűnügyi osztálynál, hogy vasrácsos üzletéből éjszaka több száz méter zefir eltűnt. Starrak Alfréd kapitány meghallgatta a panaszt, majd érdeklődni kezdett a zefirek színe és mintái után. A kapott felvilágosítás nyomán a kereskedő legnagyobb csodálkozására már az egyik detektív be is hozta az eltűnt zefireket.

Kiderült aztán, hogy Jonescu detektív a nagypiacon igazolásra szólította fel Kálmán József botfalusi fiatalembert, aki több zefirt kínált megvételre. Kálmán a rendőrségen beismerte, hogy a hajnali órákban a Dunkel-ház építkezésénél heverő rudak közül egyet magához vett és azzal huzogatta ki, a vasrácsos keresztlát, a nagy áruház előcsarnokában levő zefireket.

Kálmán Józsefet, töredelmes beismerő vallomása után átkísérték az ügyészség fogházába.

Nagyvárad arfolyamok

Magyar korona	335	—	áru	340	pénz
Osztrák shilling	2890	—	—	2880	—
Francia frank	990	—	—	985	—
Angol font	1000	—	—	998	—
Svájc frank	4075	—	—	4065	—
Lira	845	—	—	835	—
Dollár	20475	—	—	204	—
Cseh korona	608	—	—	606	—

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST	25125	—	—
BERLIN	12335	—	PARIS 244950
NEW-YORK	51812	—	PRAGA 1535
LONDON	251050	—	B.PEST 7260
BÉCS	7295	—	—

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

DOKTOR súlyos beteg, holnap operálják. 459

ANCY! Vidéken vagyok. Levelet később vehetem át Gr. 460

KICSIM. Amióta visszautaztál, semmi hír, kétségbe vagyok esve, írj azonnal. Imádlak Zzö. 461

KÉT független leány keres uriember barátságot, aki anyagilag támogatná. Jelige: „Österreichern“ a kiadóba kérünk. 455

Gyermekköcsik Szókónál.

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba fiatal ember részére kosztal vagy anélkül kiadó. A. D. Xenopol (Lakatos) utca 17. 426

ALKALMAZÁS

CEMENT munkálatokra önálló munkást keresek. Vulcan Josif (Nagy Sándor) utca 17. Gépjavitó. 446

VARRÓNÓ, angol-francia munkás, jobb házakhoz ajánkozik. — Cime: Gyulai Annuska, Huszár-utca 19. 443

BOLTISZOLGAT és munkáslányokat felvesz Komlós Testvérek üvegkereskedés, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 13. 466

GYAKORLATTAL bíró komoly leány megfelelő irodai alkalmazást keres. Cimet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 465

PERFECT szobalány jobb ur házhoz ajánkozik. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 2. sz. 462

KISZOLGALÓNŐNEK üzletbe ajánlkozom. Cimet Hegedüs Hirlapirodába kérek. 449

HAZHOZ járó zongora, német tanárnő kerestetik. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 450

ÖNALLÓ német-magyar levelező, lehetőleg félnapos állást keres. Érdeklődés telefonon 208. szám alatt. 451

KEZDŐ gép- és gyorsíró állást keres. Szíves megkeresések telefon 208. szám alatt. 452

KERESTETIK azonnali belépéssel egy megbízható takarítónő. — Ferdinand király. (Rákóczi) ut 12. III. em. 21. 453

FIATAL segéd, rövidáru szakmában felvétetik. Neumann, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) utca 1. 454

GYAKORLOTT fényképész segédet (leányt) felvesszünk. Amigó Utódai. 456

MUNKASLANYOK állandó alkalmazásra felvétetnek a Falk kefégyárban, Pasteur (Kórház) utca. 458

ZONGORA órákat adok kezdőknek. Ugyanott gyakorolni is lehet. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 38

ZSIDÓ lyceumi tankönyvek eladók, főleg VIII. osztályosok. Str. Manastiri (Zárda-utca) 1. emelet. 340

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ központban 2 parkettás szobás, fürdő és mellékhelyiségű ház, azonnal elfoglalható, 310 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 416

GYÖNYÖRŰ mintájú gobelin olcsón eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 400

FRANCIA szépirodalmi könyveket megvételre keresek. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 372

METEOR kályha kisebb üzletbe alkalmas, eladó. Akadémia-utca 1. ajtó 2. 429

FÉRFI téliabát (középtermetű alakra) plüss bélésű igen olcsó áron eladó. Gerhardt és Fianál. 228

EGY jókarban levő komplet ház-lőszobát keresek megvételre. Cím a kiadóban. 436

ELADÓ 410 magán, bér és kisebb házak 30,000-tól 8,000,000-ig. Házhelyek, szőlők, földbirtokok. Toma Józsefnél 9—12-ig, — 3—6-ig Strada Tace Ionescu (Körös-utca) 21.

ZONGORA bérbeadó. Cím a kiadóban. 463

HASZNALT könyvek I. zsidó liceumból és III. állami polgáriból olcsón eladók. Stern Sándor, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 48. 467

25 méteres kukorica göré eladó. Sonnenfeld dobozgyár, Béke-utca 7. szám. 464

ELSŐRENDŰ kóser tej, hához szállítva kapható. Cuza Voda (Szacsavay) utca 10. Háber. 457

Szücs- és szörme-
árut legolcsóbban minden
kivételben

Andrássynál

szerezheti be.

1683

Str. Vlahuta
(Szt. János-utca 6.)

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Str. N. Iorga (Zöldfa-u.) 8.

Behuzás, javítás gyorsan készül.

1860

Ertesítés!

Szücs szalonomat

Bul. Reg. Ferdinand 14 sz. alatt megnyitottam

Salonomban a legutolsó párisi creaciók alapján, mérték után készítik a legmáltányosabb árak mellett **női és férfi bundákat, sálakat, estélyi belépőket** 2014 Mosse

STEFAN LAKATOS, Fourreur parisien

Gyári perzsa

jutányos árban rész-
letre is kapható 1800

Sternberg régiségkereskedő
Bul. Reg. Ferd. 14

Argamnn Spárta
stb., új szőnye-
gek perzsa min-
tájuk sikerült
vétel folytán

Registru Special Registru Personal
Lista de vânzare

hitelesítve

15

Lei füzetenként

Kaphatók a SONNENFELD papíráruházban
Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdet

HERBST órácszerész
Regina Maria (Bémer)-ter 1.
Ezüstért, aranyért, brilliántért ma-
gas árat fizetek. Órákat, ékszereket
olcsón javítok jóállás mellett. Szem-
üvegeket olcsón árusítok

**Olvassa el a következő jó köny-
veket a Hegedüs Hirlapiroda
kölcsonkönyvtárából:**

Meyrink: A Walpurgis-éj. A
Gólem toldaléka ez a frap-
pánsul elgondolt és bravuros
művészettel írt regény. A
közönség és proletárok
között uralkodó ellentétet
feloldásával valóban a mai
ember olvasmánya. 2105

Molnár Ferenc: Andor. Egy
tipikus pesti fiatalember lé-
lek és jellemrajza, viharos és
tragikus szerelmi történet
keretében. 118

Aage Madelung: Megbélyeg-
zeitek. Ez a világhírű regény
a háború előtti Oroszország-
ban élő zsidók sanyaru hely-
zetét izgalmas regény kere-
tében mutatja be. 905

Gáspárné Dávid Margit: Li-
selotte. Bájos, romantikus
regény a régi Pest-Budá-
ról. 2607

Méray-Horváth Károly: Uj
világ felé. A szerző bátran
nevezhetné könyvét Európa
regényének, mert jövődöbe-
li alakulásának és fejlődésé-
nek képét tárja elénk. És a
nagy regény izgalmas fordú-
latait véges-végig egy meg-
kapó szerelemnek a törté-
nete szövi át. 1850 A-B

Karinthy: Copillaria. A szere-
lem és szexualitás ősi problé-
májának költői megjeleni-
tése. 1210

Wilde két új darabja. Lady
Windermere legyezője és
Bunbury. 2363

Wells: Álom. A nagy katasz-
trófa, a nagy háború retten-
tő éveire tekint vissza Wells-
nek ez az új regénye két-
ezer esztendő távlatából s az
időbeli roppant perspektíva
jó egyben-másban új vilá-
gosságban láttatja a nekünk
alig mult eseményeket. 2398

Mah-Yong

**játékszabályok és el-
számolás ára 40 lei**

Kapható a
Hegedüs Hirlapirodában

A közönség kényelmére

**Autojárat van Nagu-
várad-Nagybáród**

**között. Megáll Telegden
és Etesden**

Indulás Velencei sorompótól délután
6 órakor, Báródra érkezik 6 órakor. Indu-
lás Báródról reggel 6 órakor, 8 órakor Vá-
radon van. Előjegyzéseket elfogad
Hegedüs Hirlapiroda Telefon 458

Sonnenfeld Adolf Nyomda